

**GENERÁLNA PROKURATÚRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

IV/1 Spr 171/15/1000

Ústredná evidencia stanovísk
generálneho prokurátora
Slovenskej republiky
Por. č. 1/2016

STANOVISKO
generálneho prokurátora Slovenskej republiky

zo 6. júna 2016

**k postaveniu pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca
ako chránenej osoby**

Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 401/2015 Z. z. vydávam v záujme jednotného uplatňovania § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona toto stanovisko:

1. Skutočnosť, že úmyselný trestný čin bol spáchaný voči zamestnancovi školy, školského zariadenia a iného zariadenia, v ktorom sa vykonáva výchova alebo vzdelávanie (ďalej len „škola a školské zariadenie“), v súvislosti s tým, že si plnil svoje povinnosti uložené na základe zákona, je dôvodom na použitie osobitného kvalifikačného pojmu (znaku) podľa § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona (chránená osoba) ako okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Týmito zamestnancami sú:

- a) vysokoškolský učiteľ, výskumný pracovník a umelecký pracovník na vysokej škole, ak plní úlohy podľa § 1 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 131/2002 Z. z.“),
- b) pedagogický zamestnanec uvedený v § 3 ods. 1 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 317/2009 Z. z.“), ak vykonáva pedagogickú činnosť podľa § 3 ods. 2 zákona č. 317/2009 Z. z.,

- c) odborný zamestnanec uvedený v § 4 ods. 1 zákona č. 317/2009 Z. z., ak vykonáva odbornú činnosť podľa § 4 ods. 2 a 3 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení zákona č. 125/2016 Z. z.

Sústava škôl a školských zariadení je uvedená v prílohe č. 1.

Prehľad pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení je uvedený v prílohe č. 2.

2. Ak sa v trestnom konaní preukáže, že páchatel spáchal trestný čin z pomsty voči zamestnancovi školy a školského zariadenia v súvislosti s výkonom jeho činnosti, naplní, okrem § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona, aj osobitný kvalifikačný pojem (znak) podľa § 140 písm. b) Trestného zákona (osobitný motív).
3. Ak kvalifikovaná skutková podstata trestného činu neobsahuje ako osobitný kvalifikačný pojem (znak) chránenú osobu [§ 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona] alebo spáchanie trestného činu z osobitného motívu - pomsty [§ 140 písm. b) Trestného zákona], pričom trestný čin bol spáchaný ako pomsta voči zamestnancovi školy a školského zariadenia za to, že si plnil povinnosti vyplývajúce zo zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, je táto skutková okolnosť prít'azujúcou okolnosťou podľa § 37 písm. b) Trestného zákona.

O d ô v o d n e n i e :

V rámci spolupráce Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pri riešení útokov na zamestnancov školy a školského zariadenia sa trestný odbor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky oboznámil s viacerými právoplatnými súdnymi rozhodnutiami týkajúcimi sa takejto trestnej činnosti.

Konania - predovšetkým rodičov, ktoré spočívali v útokoch voči učiteľom v priestoroch škôl alebo na verejnosti voči učiteľom za to, že si učitelia plnili svoje povinnosti, boli právne kvalifikované najmä ako trestné činy *výtržníctva* podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, *nebezpečného vyhrážania* podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona [niekedy aj podľa ods. 2 písm. c) alebo e) Trestného zákona], *ublíženia na zdraví* podľa § 156 ods. 1 [niekedy aj podľa ods. 3 písm. c) Trestného zákona] či *vydierania* podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona.

Ani v jednej z preskúmaných trestných vecí nebol aplikovaný osobitný kvalifikačný pojem (znak) ustanovený v § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona, príp. v § 140 písm. b) Trestného zákona napriek tomu, že zákonné predpoklady na takýto postup boli naplnené.

Ad 1.

Podľa § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona sa chránenou osobou rozumie verejný činiteľ alebo *osoba, ktorá plní svoje povinnosti uložené na základe zákona*.

Zamestnanec školy a školského zariadenia je chránenou osobou ako *osoba, ktorá plní svoje povinnosti uložené na základe zákona*, a to za týchto podmienok:

A) Prvým predpokladom na priznanie postavenia chránenej osoby zamestnancovi školy a školského zariadenia je jeho **plnenie povinností, ktoré vyplývajú zo zákona** (ústavného zákona alebo zákona) alebo **z právneho predpisu nižšej právnej sily na základe splnomocnenia zákona**, napr. nariadenia vlády, vyhlášky ministerstva.¹⁾

Zamestnancom školy a školského zariadenia sú povinnosti ukladané viacerými zákonmi.

Vysoké školy naplňajú svoje poslanie, ktoré spočíva v poskytovaní vysokoškolského vzdelávania a tvorivého vedeckého bádania alebo tvorivej umeleckej činnosti, spôsobmi konkretizovanými v § 1 ods. 4 zákona č. 131/2002 Z. z. Na tomto poslaní sa podieľajú zamestnanci vysokých škôl - *vysokoškolskí učitelia, výskumní pracovníci a umeleckí pracovníci* (§ 74 a nasl. zákona č. 131/2002 Z. z.).

Činnosť pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v regionálnom školstve (napr. materská škola, základná škola, stredná škola) vyplýva zo zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 245/2008 Z. z.“).

Činnosť pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyplýva zo zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 305/2005 Z. z.“).

Činnosť pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v zariadeniach sociálnych služieb vyplýva zo zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z. z.“).

Povinnosti pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov ustanovuje zákon č. 317/2009 Z. z. Tento zákon sa nevzťahuje na vysokoškolských učiteľov (§ 1 ods. 4 zákona č. 317/2009 Z. z.).

¹⁾ Bližšie Čič, M. a kolektív: Komentár k Ústave Slovenskej republiky, Eurokódex 2012, s. 95 až 97 (komentár k čl. 13 ods. 1).

V zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 sa zákon č. 317/2009 Z. z. vzťahuje na pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca škôl a školských zariadení zriadených podľa osobitného predpisu, škôl zriadených ústrednými orgánmi štátnej správy a zariadení, v ktorých sa vykonáva výchova a vzdelávanie detí a žiakov v odvetvovej pôsobnosti ústredných orgánov štátnej správy, na pedagogického zamestnanca v organizáciách kontinuálneho vzdelávania zriadených Ministerstvom školstva Slovenskej republiky alebo iným ústredným orgánom štátnej správy alebo v katolíckom pedagogickom a katechetickom centre zriadenom Konferenciou biskupov Slovenska, na pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca zariadení sociálnych služieb, zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadení pre pracovnú rehabilitáciu, v ktorých sa vykonáva výchova, výchovné poradenstvo alebo vzdelávanie plnoletých fyzických osôb, a na ďalších pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 317/2009 Z. z. sa *pedagogickou činnosťou* rozumie súbor pracovných činností vykonávaných priamou výchovno-vzdelávacou činnosťou a ostatnými činnosťami s ňou súvisiacimi, ktoré zamestnávateľ ustanoví v pracovnom poriadku.

Podľa § 4 ods. 2 zákona č. 317/2009 Z. z. sa *odbornou činnosťou* rozumie súbor pracovných činností vykonávaných odborným zamestnancom najmä pri poskytovaní psychologickkej, logopedickej, špeciálnopedagogickej starostlivosti alebo výchovného a sociálneho poradenstva a prevencie dieťaťa, žiakovi, poslucháčovi, skupine detí, žiakov alebo poslucháčov s osobitným zreteľom na proces výchovy a vzdelávania v školách a v školských zariadeniach a ostatné činnosti s tým súvisiace. Zároveň sa v tomto ustanovení definujú aj súčasti odbornej činnosti.

Navyše sa v týchto ustanoveniach (§ 3 ods. 7 a § 4 ods. 4 zákona č. 317/2009 Z. z.) *expressis verbis* uvádza, že *pedagogický zamestnanec a odborný zamestnanec má v súvislosti s výkonom pedagogickej činnosti a odbornej činnosti postavenie chránenej osoby*. V poznámke pod čiarou sa priamo odkazuje na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona. Aj napriek tomu, že poznámka pod čiarou nemá normatívny charakter a slúži len na spresnenie výkladu ustanovenia zákona,²⁾ niet pochyb o zámeroch zákonodarcu poskytnúť zvýšenú ochranu pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom v trestnom konaní prostredníctvom inštitútu chránenej osoby.

Ako obiter dictum treba dodať, že na status pedagogického zamestnanca alebo odborného zamestnanca ako chránenej osoby podľa § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona postačuje už len samotné plnenie povinností uložených na základe zákona bez toho, aby musel zákonodarca duplicitne upraviť či zvýrazniť jej postavenie ako chránenej osoby.

Chránenými osobami môžu byť aj iné osoby, ktoré si plnia povinnosti uložené na základe zákona (napr. pracovníci súdov, ak nemajú postavenie verejného činiteľa,³⁾ zdravotnícki pracovníci).⁴⁾

²⁾ Bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso 8/2009 publikované pod č. 109/2011 v Zbierke stanovísk NS a súdov SR.

³⁾ Bližšie Samaš, O. – Stiffel, H. – Toman, P.: Trestný zákon. Stručný komentár. Bratislava, IURA EDITION, 2010, s. 325

B) Posudzovaný osobitný kvalifikačný pojem (znak) ako okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, sa uplatní len vtedy, ak **bol trestný čin spáchaný v súvislosti s postavením chránenej osoby** (§ 139 ods. 2 Trestného zákona). Znamená to, že páchateľ vie, že poškodená osoba je zamestnancom školy a školského zariadenia a túto okolnosť subjektívne spája so svojim protiprávnym konaním.

Pre aplikáciu tohto osobitného kvalifikačného pojmu (znaku) je teda potrebné, aby bolo postavenie poškodeného (v určitej vecnej súvislosti) zároveň motivačným faktorom, ktorý založil alebo podporil vôľovú zložku páchateľa (rozhodnutie páchateľa smerujúce k spáchaniu trestného činu). Keďže musí byť daná vôľa páchateľa smerujúca k spáchaniu trestného činu, **musí ísť vždy o úmyselný trestný čin**. Pri nedbanlivostnom trestnom čine vôľová zložka nie je prítomná (napríklad spôsobenie ujmy na zdraví učiteľovi pri dopravnej nehode).⁵⁾

Uvedené potvrdzuje rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 65/2013.⁶⁾ Podľa jeho záverov „*ustanovenie § 18 Trestného zákona a ustanovenie § 139 ods. 2 Trestného zákona upravujú spôsob riešenia dvoch odlišných právnych otázok a to jednak otázku zavinenia vo vzťahu k okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, a jednak ďalšiu podmienku použitia osobitného kvalifikačného pojmu chránenej osoby, spočívajúcu v súvislosti spáchania činu s postavením, stavom a vekom chránenej osoby. Taká súvislosť musí byť daná nielen objektívne, ale z hľadiska páchateľa aj subjektívne.*“.

C) Nemožno opomenúť, že elementárnou podmienkou na uplatnenie akejkoľvek okolnosti zvyšujúcej závažnosť konania páchateľa je **samotná existencia tejto možnosti v osobitnej časti Trestného zákona**. Inak povedané kvalifikovaná skutková podstata trestného činu musí výslovne s touto okolnosťou ako znakom počítať. Je tomu tak pri viacerých trestných činoch, napr. ublížení na zdraví podľa § 155 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, ublížení na zdraví podľa § 156 ods. 2 písm. a) Trestného zákona, lúpeži podľa § 188 ods. 2 písm. d) Trestného zákona, vydieraní podľa § 189 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, porušovaní domovej slobody podľa § 194 ods. 3 písm. a) Trestného zákona, nebezpečnom vyhrážaní podľa § 360 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, nebezpečnom prenasledovaní podľa § 360a ods. 2 písm. a) Trestného zákona, výtržníctve podľa § 364 ods. 2 písm. d) Trestného zákona.

Možno uzavrieť, že ak sa páchateľ dopustí úmyselného protiprávneho konania definovaného Trestným zákonom voči zamestnancovi školy a školského zariadenia v súvislosti s výkonom jeho povinností uložených na základe zákona, napĺňa tým, ak s tým zákon počíta, okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby, a to osobitný kvalifikačný pojem (znak) uvedený v ustanovení § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona (chránená osoba) vo forme tzv. inej skutočnosti [§ 18 písm. b) Trestného zákona].

⁴⁾ Bližšie zoznam zdravotníckych pracovníkov obsahuje ustanovenie § 27 zákona č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotníckej starostlivosti v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ Podobne aj Ivor, J. a kolektív: Trestné právo hmotné. Všeobecná časť. Druhé, doplnené a prepracované vydanie. IURA EDITION, 2010, s. 41.

⁶⁾ Publikované v Zbierke stanovísk NS a súdov SR pod č. 117/2014.

Ad 2.

Podstatou osobitných kvalifikačných znakov trestného činu je zostrenie typovej závažnosti základnej skutkovej podstaty trestného činu, ktoré nachádza svoje vyjadrenie v jeho kvalifikovanej skutkovej podstate charakterizovanej vyššou trestnou sadzbou.

Nie je vylúčené, že jedným konaním páchatel'a môžu byť naplnené aj viaceré osobitné kvalifikačné znaky toho istého trestného činu. Ustanovenie § 38 ods. 1 Trestného zákona má totiž na mysli iný zákaz konkurencie okolností, ako je tomu pri „súbehu“ viacerých osobitných kvalifikačných znakov trestného činu.

Aj konanie páchatel'a spočívajúce v útoku na zamestnanca školy a školského zariadenia môže naplňať viaceré okolnosti podmieňujúce použitie vyššej trestnej sadzby. Ako príklad uvádzam odsúdenie páchatel'ky Okresným súdom Skalica zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. a) a c) Trestného zákona [správne aj písm. b) Trestného zákona]. Konkrétne tu išlo o internetový útok voči učiteľke *s použitím lsti* motivovaný pomstou za návrh na zníženie známky zo správania. Nie je vylúčené ani použitie inej okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, napr. spáchanie činu v prítomnosti skupiny osôb mladších ako osemnásť rokov [napr. pri prečine výtržníctva podľa § 364 ods. 2 písm. c) Trestného zákona].

Pri rešpektovaní týchto zásad platí, že protiprávne konanie páchatel'a voči zamestnancovi školy a školského zariadenia pre výkon jeho činnosti, ktoré je podmienené pomstou, môže naplniť vedľa seba súčasne dva osobitné kvalifikačné pojmy (znaky), t. j. môže ísť o spáchanie trestného činu na chránenej osobe podľa § 139 ods. 1 písm. h) Trestného zákona a z osobitného motívu podľa § 140 písm. b) Trestného zákona.

Pomsta predstavuje jednu z pohnútok⁷⁾ (motívov) vedúcich páchatel'a k spáchaniu trestného činu. Ide o vnútorný podnet, ktorý viedol páchatel'a k rozhodnutiu spáchať trestný čin. ***Pomstou rozumieme odvetu ako potrestanie za nejaké konkrétne predchádzajúce konanie osoby, ktorej sa páchatel' takto odpláca.*** Odplata môže smerovať aj voči jeho blízkej osobe, a to tak, aby sa to dotklo osoby, ktorej sa páchatel' chce pomstiť.

Ak páchatel'ov útok na zamestnanca školy a školského zariadenia nie je reakciou na nejakú konkrétnu udalosť alebo okolnosť priamo súvisiacu s obeťou, ale je motivovaný inou okolnosťou, napr. objednávkou či rasovou nenávisťou, osobitný kvalifikačný pojem (znak) podľa § 140 písm. b) Trestného zákona naplnený nie je (môže byť však naplnený iný druh osobitného motívu podľa § 140 Trestného zákona).

Na druhej strane môže páchatel'ov útok na zamestnanca školy a školského zariadenia z pomsty viesť k výlučnej aplikácii osobitného kvalifikačného pojmu (znaku) podľa § 140 písm. b) Trestného zákona. Bude tomu tak vtedy, ak kvalifikovaná skutková podstata neobsahuje osobitný kvalifikačný znak chránenej osoby (napr. trestný čin ohovárania podľa § 373 Trestného zákona, trestný čin krivého obvinenia podľa § 345 Trestného zákona, trestný čin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 Trestného zákona).

⁷⁾ Okrem pomsty môže byť pohnútkou nenávisť, žiarlivosť, súciti, ziskuchtivosť, politické presvedčenie a pod.

Ad 3.

Zákonodarca zakotvil medzi priťažujúce okolnosti i skutočnosť, že „páchateľ spáchal trestný čin ako odplatu voči inému za to, že voči páchatel'ovi plnil povinnosť vyplývajúcu zo zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, najmä pedagogickému zamestnancovi alebo odbornému zamestnancovi“ [§ 37 písm. b) Trestného zákona].

Z ustanovenia § 38 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že pri konkurencii okolností, ktoré môžu byť súčasne znakmi základnej skutkovej podstaty, kvalifikovanej skutkovej podstaty, ale tiež okolnosťami poľahčujúcimi, priťažujúcimi alebo okolnosťami odôvodňujúcimi použitie nižšej alebo vyššej trestnej sadzby, sa vychádza zo zásady, podľa ktorej má prednosť použitie určitej okolnosti len ako kvalifikačného (zákonného) znaku skutkovej podstaty (základnej alebo kvalifikovanej) trestného činu pred jej iným použitím.⁸⁾

Aplikácia priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. b) Trestného zákona je tak namieste len za podmienky, že kvalifikovaná skutková podstata trestného činu neobsahuje ako pojem (znak) spáchanie činu na chránenej osobe ani spáchanie činu z osobitného motívu - pomsty (napr. trestný čin porušenia dôvernosti ústneho prejavu a iného prejavu osobnej povahy podľa § 377 Trestného zákona). V opačnom prípade je konanie páchatel'a posúdené podstatne prísnejšie podľa kvalifikačných pojmov (znakov), ako by tomu bolo len za použitia priťažujúcej okolnosti.

Napriek tomu, že Trestný zákon pri priťažujúcich okolnostiach výslovne neupravuje formu zavinenia, ***z povahy priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. b) Trestného zákona vyplýva, že musí byť zavinená úmyselne.***

Toto stanovisko nadobúda záväznosť **10. júna 2016** a je záväzné pre všetkých prokurátorov, ktorí budú podľa neho postupovať dovtedy, kým nebude prijatý iný právny názor alebo kým nedôjde k legislatívnej zmene, ktorá bude mať vplyv na obsah tohto stanoviska.

podpis

JUDr. Jaromír Č i ž n á r
generálny prokurátor Slovenskej republiky

⁸⁾ Bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Tdo 20/2011.

Sústava škôl a školských zariadení

A) *Sústavu škôl podľa § 27 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. tvoria tieto druhy škôl:*

- a) materská škola,
- b) základná škola,
- c) gymnázium,
- d) stredná odborná škola,
- e) stredná športová škola,
- f) konzervatórium,
- g) škola pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- h) základná umelecká škola,
- i) jazyková škola.

Podľa § 109 v spojení s § 110 a 111 zákona č. 245/2008 Z. z. sú strednými odbornými školami aj policajné školy a školy požiarnej ochrany.

B) *Sústavu školských zariadení podľa § 112 ods. 1 a nasl. zákona č. 245/2008 Z. z. tvoria:*

- a) školské výchovno-vzdelávacie zariadenia (školský klub detí, centrum voľného času, školský internát),
- b) špeciálne výchovné zariadenia (diagnostické centrum, reedukačné centrum, liečebno-výchovné sanatórium),
- c) školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie (centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, centrum špeciálno-pedagogického poradenstva),
- d) školské účelové zariadenia (škola v prírode, zariadenia školského stravovania, stredisko služieb škole).

C) *Zariadenia, v ktorých sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, podľa § 45 ods. 1 zákona č. 305/2005 Z. z. tvoria:*

- a) detský domov,
- b) detský domov pre maloletých bez sprievodu,
- c) krízové stredisko,
- d) resocializačné stredisko pre drogovu závislých a inak závislých,
- e) iné zariadenia zriadené na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

- D) *Zariadenia sociálnych služieb* podľa § 32, 38 až 40 zákona č. 448/2008 Z. z. tvoria:
- a) zariadenia dočasnej starostlivosti o deti,
 - b) domov sociálnych služieb,
 - c) špecializované zariadenie,
 - d) denný stacionár.
- E) *Zariadenia pre pracovnú rehabilitáciu* ⁹⁾ (napr. Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím v Bratislave).
- F) *Katolícke a katechetické centrum zriadené Konferenciou biskupov Slovenska* (§ 1 ods. 2 zákona č. 317/2009 Z. z.).

⁹ Podľa § 95 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení pracovnú rehabilitáciu zabezpečuje Sociálna poisťovňa u zamestnávateľa, v zdravotníckom zariadení podľa osobitného predpisu alebo v inom odbornom zariadení na poskytovanie pracovnej rehabilitácie.

Prehľad pedagogických a odborných zamestnancov škôl a školských zariadení

Pedagogický zamestnanec podľa zákona č. 317/2009 Z. z.:

Katégorie pedagogických zamestnancov

- a) učiteľ,
- b) majster odbornej výchovy,
- c) vychovávateľ,
- d) pedagogický asistent,
- e) zahraničný lektor,
- f) tréner športovej školy a tréner športovej triedy,
- g) korepetítor.

Podkategorie katégorie učiteľ

- a) učiteľ pre predprimárne vzdelávanie (učiteľ materskej školy),
- b) učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- c) učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- d) učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- e) učiteľ základnej umeleckej školy,
- f) učiteľ jazykovej školy,
- g) učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Podkategorie katégorie pedagogický asistent

- a) asistent učiteľa,
- b) asistent vychovávateľa,
- c) asistent majstra odbornej výchovy.

Kariérový stupeň pedagogického zamestnanca

- a) začínajúci pedagogický zamestnanec,
- b) samostatný pedagogický zamestnanec,
- c) pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- d) pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia pedagogického zamestnanca

- a) pedagogický zamestnanec špecialista:
 - 1. triedny učiteľ,
 - 2. výchovný poradca,
 - 3. kariérový poradca,
 - 4. uvádzajúci pedagogický zamestnanec,
 - 5. vedúci predmetnej komisie,
 - 6. vedúci metodického združenia,
 - 7. vedúci študijného odboru,
 - 8. koordinátor informatizácie,
 - 9. poradca pre informačné a komunikačné technológie,

10. špecialista na výchovu a vzdelávanie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia,
11. cvičný pedagogický zamestnanec,
12. koordinátor prevencie,

b) vedúci pedagogický zamestnanec:

1. riaditeľ,
2. zástupca riaditeľa,
3. hlavný majster odbornej výchovy,
4. vedúci vychovávateľ,
5. vedúci odborného útvaru,
6. ďalší pedagogický zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu.

Odborný zamestnanec podľa zákona č. 317/2009 Z. z.:

Kategórie odborných zamestnancov

- a) psychológ, školský psychológ,
- b) školský logopéd,
- c) špeciálny pedagóg, školský špeciálny pedagóg, terénny špeciálny pedagóg,
- d) liečebný pedagóg,
- e) sociálny pedagóg.

Kariérový stupeň odborného zamestnanca

- a) začínajúci odborný zamestnanec,
- b) samostatný odborný zamestnanec,
- c) odborný zamestnanec s prvou atestáciou,
- d) odborný zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia odborného zamestnanca

a) odborný zamestnanec špecialista:

1. uvádzajúci odborný zamestnanec,
2. supervízor,
3. koordinátor prevencie,
4. výchovný poradca,

b) vedúci odborný zamestnanec:

1. riaditeľ,
2. zástupca riaditeľa,
3. hlavný majster odbornej výchovy,
4. vedúci vychovávateľ,
5. vedúci odborného útvaru,
6. ďalší odborný zamestnanec ustanovený podľa osobitného predpisu.